

وانهی ۸۵: عیسا هستایه وه!

مهتا ۲۸ ، لوقا ۲۴ ، بیوچهنا ۲۰

له وانهی را بردو و ماندا، بینیمان عیسای مهسیح چون خوینی خوی پشت له سهر خاچه کهی لئی هلواسرا بُو ئوهی سزای گوناهی جیهان بدانه و ده رگایه کی تاهه تایی ناشتی بکاتوه بُو گوناه باران. هممو شتیک و هک ئوهی پیغام به رانی خودا پیش بینیان کرد ببو پووی دا: مهسیح گالته کی پی کرا و به قامچی لیدرا و له حاج درا. هروه ک به رخه بی توانه کهی له شوینی کوره کهی ئیراهیم مرد، عیساش (رزگاری ده ری بی گوناه) له شوینی ئیمه مرد. پیش ئوهی عیسا بمریت هاوایی کرد و فرموموی (ته او ببو!) ستایش بُو خودا، په روه ردگار عیسا پلانی خودای بُو رزگار کردن ته او کرد.

مردنی مهسیح له سهر خاچه که گرنگترین هه واله له ناو نوسراوه پیرزه کان، له بھر ئوهی ئه و مردنی هوی ئوهی خودا بتوانی له گوناهه کانمان خوش بیت بی ئوهی دزی پاستور روستی خوی بیت وه. به لام، کاتی که مردنی مهسیح گرنگترین هه واله، ئوهی خریکین دیراسه تی بکهین ئه مرق جوانترین هه واله، له بھر ئوهی خریکین بخوینینه و چون خودا عیسای له مردن هلسانده وه.

وهک پیشتر خویندمانه وه له پاش ئوهی عیسا مرد له سهر خاچه که، سه ریازیک دهستی دایه پمیک و کردی به لایه کی عیسا وه، لیشاویکی خوین و ئاوی لی هات و سه لماندی که مردووه. و هروهها بینیمان پیاویکی دهوله مهند لاشهی عیسا برد و له گورپیکی نویی دانا کهوا نه حتی کرد ببو له بھرد بُو خوی. به ریکی گوره کی خر به سهر ده رگای گوره کهدا نزا بوو. هممو شتیک و هک ئوهه پووی دا که پیغام به رانی خودا پیش بینیان کرد.

بؤیه، له ئینجیل نوسراوه: (مهتا ۲۷) ^۱ بُو بھیانی که دوای ئاماذه کردن، کاهینانی بالا و فهريسيييه کان له لای پيلاتوس کلوبونه وه، ^۲ و تیان: (گهوره، بیرمان که وته وه ئه و چھواشے کاره کاتی زيندوو ببو وتی: (دوای سی رُوز هه لدھستمه وه). ^۳ جا فهرمان بده تاکو رُوزی سییم گوره کهی پاس بکریت، نهوده ک قوتابیه کانی بیان و بیدزن، ئهوسا به گھل بلین له نیوان مردووان هه لستاووه وه. جا چھواشے دوایی له وهی يه کەم خراپتر دهیت). ^۴ پيلاتوسیش وتی: (پاسه وانتان هه یه، بُون چونتان بی باشه وا پاسی بکهن). ^۵ ئوانیش چون گوره کهيان پاس کرد، موریان له بھرده که دا و پاسه وانیان دانا.

(مهتا ۲۸) ^۶ دوای شهممه له بھرده بھیانی يه کەمی هه فتده، مریمەمی مه جده لی و مریمەم کەی دیکه هاتن تە ماشای گوره که بکهن. ^۷ له ناكاو بومەلە رزه يه کى بھیز رwooی دا، چونکه فريشته يه کى خودا وند له ئاسمانده وه هاته خوارده وه، چوو بھرده کەی گلور کرده وه و له سهری دانیشت. ^۸ روخساری وهک بروسکه وابوو، جله کانی وهک بھر سپی ببوو. ^۹ پاسه وانه کان له ترسی ئه و له رزین و وهک مردوویان لی هات.

بؤیه کاتی ئافره تەکه گەيشتە گورستانە که، (لوقا ۲۴) ^{۱۰} بینیمان بھرده که له سهر گوره که گلور کراوه وه. ^{۱۱} چونه ژووره وه، به لام تەرمە کەی عیسای خودا وندیان نه دۆزیي وه. ^{۱۲} کاتی له مه سه رسام بون، ئه و ببو دوو پیاو به جلى بريسکەداره وه له تەنيشيان راوه ستاون. ^{۱۳} ترسان و سهريان داگرتە سه زهوي، پیاوه کان پیشان وتن: (بُوچى له نیو مردووان به دوای زيندووه کهدا ده گەرلین ا؟ ^{۱۴} لیزه نییه، بھلکو هه لستایه وه! به بیرقان بیت وه که هیشتا له جھلیل ببو چون قسهی بُو کردن، ^{۱۵} فرموموی: (کوری مروف دهیت بدریتە دهست خەلکی گوناه بار، له حاج بدریت و له رُوزی سییم هه لستیت وه)). ^{۱۶} ئینجا قسه کانیان هاتووه ياد. ^{۱۷} له گوره که هاتووه و هه والی هممو ئەم شتائیان به يازده که و هممو ئهوانی دیکه دا. ^{۱۸} مریمەمی مه جده لی و یۇوهنا و مریمەم دایکی ياقوب و ئهوانی دیکه لە گەلیان بون، ئەم شتائیان به نېرداوان وت. ^{۱۹} قسه کهيان له لای ئهوان و وک ورلنه ببوو، باوھريان بین نه کردن. (چونکه قوتابیه کان هیشتا له نوسراوه کان تى نه گەيشتبوون که دەبى لە نیوان مردووان دا هه لستیت وه. بیوچهنا ۲۰: ۹) ^{۲۰} به لام په ترۆس هەلسەتا و بھرەو گوره که رايکرد، دانه ویه وه بینی كفنه که به تەنها دانراوه، رُويشت و سه رسام ببو له وهی رپووی دابوو.

^{۱۳} ههر لهو پۆزهدا دووان لەوان دەچوونە گوندیلک شەست تىرهاویز لە ئۆرسەلیم دوور بۇو، ناوی ئەمواس بۇو. ^{۱۴} لەگەل يەكترى باسى ھەموو ئەو شتانەيان دەكىد كە پۇوىدىابۇو. ^{۱۵} كاتى قسە و گفتۇگۈيان دەكىد، عيسا خۆئى لىيان نزىك بېۋە و لەگەليان دەرۋىشت، ^{۱۶} بەلام چاپىيان لە ناسىنى بەسترا.

^{۱۷} پىيى فەرمۇن: (ئەوه بەرلىۋە باسى چى دەكەن؟)

بە پۇويەكى خەمناكەوە راوهەستان. ^{۱۸} يەكىكىان ناوى كلىپايس بۇو وەلامى دايەوه: (ئايان تەنیا تو لە ئۆرسەلیم بىانى و ئاگات لەو شتانە نىيە كە لەم پۆزانەدا تىايىدا رپۇوىداوه؟) ^{۱۹} پىيى فەرمۇن: (چىيە؟) بىيان وت: (باسى عىسای ناسىرەبىي، كە پىغەمبەرىكى تواندار بۇو لە قسە و كىرداردا، لەبەرەم خودا و ھەموو گەل، ^{۲۰} چۈن كاهىناني بالا و فەرمانزەواكانمان دايانە دەست سزاي مەرن و لە خاچيان دا. ^{۲۱} بەلام ئىمە هيوادار بۇوين كە ئەو خەرىكە ئىسرائىل بىكىتتەوە. لەگەل ھەموو ئەمانەشدا ئەمەر ئەمەر سىيەم رۆزە ئەمە رپۇوىداوه. ^{۲۲} كەچى ھەندىلک لە ژنانمان سەرساميان كەردىن، بەيانى زۇو لەسەر گۈرە كە بۇونە و ^{۲۳} تەرمەكەيان نەبىنى بۇو، ھانتەوە و تىيان، فەريشتەمان بىنييە دەلىن ئەو زىندىووه. ^{۲۴} ھەندىلکى ئىمەش چۈونە سەر گۈرە كە و بىنیيان وايە، وەك ژنه كان و تىيان، بەلام ئەمەر بۇيان نەبىنى بۇو.) ^{۲۵} ئەويش پىيى فەرمۇن: (ئەى گىل و دلخاوه كان لە باوهەر كەردن بە ھەموو ئەوەي پىغەمبەران باسيان كەردووه! ^{۲۶} نەدەبۇوايە مەسىح ئەم شتانە بچىزىت و بچىتە ناو شىكۆمەندىيەكەي خۆئى؟) ^{۲۷} ئەوسا دەستى پىيى كەد لە موسا و لە ھەموو پىغەمبەرانەوە ئەو شتانەي دەربارەي خۆئى بۇو لە ھەموو نووسراوه كان دا بۇيان چۈون بىكانەوە.

^{۲۸} كاتى نزىكى ئەو گوندە بۇون كە بۇيى دەچوون، عيسا واي پىشان دا كە بۇ شوپىنلىكى دوور تەرەچىت. ^{۲۹} ئەوانىش زۆر لىلى پارانەوە و تىيان: (اللامان بىنېنەوە، چونكە وا ئىوارەيە و پۆزىش لە ئاوابۇونە.) جا چۈوه ژۇورەوە تاكو لەگەليان بىنېنەتەوە. ^{۳۰} كاتى لەگەليان دانىشىبۇو، نازىكى ھەلگىرت، سۈپاسى خوداى كرد و لەتى كرد، پىيى دان. ^{۳۱} ئىنجا چاپىيان كرايەوە و ناسىانەوە، ئىتىر لەبەرچاپىيان نەما. ^{۳۲} بە يەكتريان وت: (ئەرەي كاتى لە رېڭا قسەى بۇ دەكىدىن و نووسراوه كانى بۇمان چۈون دەكىدەوە، دلمان لە ناومان دا گەرى نەگرتبۇو؟) ^{۳۳} ئىنجا يەكسەر ھەلسەن و ھانتەوە ئۆرسەلیم، قوتابىيەكان بىنیيان يازدە كە و ئەوانىي لەگەليان دان كلۇبۇنەتەوە و دەلىن: (بە راپستى خۇداوەند ھەلسەتاوهە و بۇ شىمۇن دەركەوتۇوە.) ^{۳۴} ئەمانىش باسى ئەو شتانەي رېڭايان كرد، چۈن لە نان لەتكىرنە كەدا خۆئى پىيان ناساندېبۇو.

^{۳۵} كە باسى ئەمەيان دەكىد، خۆئى لەناوەر استيان راوهەستا و پىيى فەرمۇن: (سالاوتان لى بىت.). ^{۳۶} سام دايىگىتن و ترسان، وايان دەزانى پۆھىك دەبىن. ^{۳۷} پىيى فەرمۇن: (بۇچى شىلۋاون؟ بۇچى گومان دەكەۋىتە دللتان؟) ^{۳۸} سەيرى دەست و پىيم بىكەن، ئەوە خۆمم. دەستم لى بىدەن و بىبىن، چونكە پۆح گۈشت و ئىسقانى نىيە وەك دەبىن كە ھەمە.) ^{۳۹} كە ئەمەي فەرمۇو، دەست و پىيى پىشاندان. ^{۴۰} لە خۆشى و سەرسۈرمان دا ھېيشتا باوهەرپان نەدەكەرە، پىيى فەرمۇن: (لىزە خواردىتىن ھەيە؟) ^{۴۱} ئەوانىش پارچەيەك ماسى بىزەپىيان دايى. ^{۴۲} وھرىگەت و لەبەرچاپىيان خواردى.

^{۴۳} ئىنجا پىيى فەرمۇن: (ئەم قسانەم بۇ كەردن كاتى لەگەلitan بۇوم؛ پىيىستە ھەموو ئەوانىي لە تەوراتى موسا و پىغەمبەران و زەبۈوردا دەربارەي من نووسراون بىتە دى.) ^{۴۴} ئىنجا مىشكى كەردنەوە، تاكو نووسراوه كان تىبىگەن. ^{۴۵} پىيى فەرمۇن: (ئاوا نووسراوه، كە مەسىح ئازار دەچىزىت و لە رۆزى سىيەم لەنئۇ مردووان ھەلەستىتەوە، ^{۴۶} بە ناوی ئەويش تۆبە كەردن بۇ لېخۇشبوونى گوناھ بۇ ھەموو گەلان جاپىرىت، دەستپىك لە ئۆرسەلیمەوە. ^{۴۷} ئىۋە شايەتى ئەم شتانەن.

(يۆخەنا) ^{۴۸} بەلام تۆماس كە يەكىكە لە دوازدە كە بە دىدەمۇس ناسراوبۇو، كاتى عيسا ھات لەگەليان نەبۇو. ^{۴۹} قوتابىيەكانى دىكە پىيان وت: (اگەورەمان بىنى!) ئەويش پىيى ووتن: (ئەگەر نىشانەي بىزمارەكان بە دەستىتەوە نەبىن، پەنچە نەخەمە شوپىنى بىزمارەكانەوە، دەست لە كەلە كەي نەدەم ھەرگىز باوهە ناكەم.)

^{۵۰} دوايى ھەشت پۆز، قوتابىيەكانى دىسان لە ژۇورەوە بۇون و تۆماسىش لەگەليان بۇو، دەرگاكانىش داخراپۇون، عيسا ھات و لەناوەر است راوهەستا، فەرمۇو: (سالاوتان لى بىت!) ^{۵۱} ئىنجا بە تۆماسى وت: (پەنچەت بىنە ئېرە و دەستم بىنە، دەستت بىلەن و لە

کله کمی بده. بی باوهر مهبه به لکو باوهر بھینه).^{۲۹} توماس وهلامی دایه وه: (ئهی خوداوهند و خودام!) عیسا پیی فرمود: (چونکه منت بینی باوهرت کرد؟ خۆزگە دخوازى بھوانهی نه يانبينى و باوهريان هيئنا).^{۳۰} عیسا لبهر دهم قوتايىيە كانى زۆر نيشانهی ديكەي کرد كه لم پەرتووكەدا نهنوسرابه.^{۳۱} به لام ئەمانهی نووسراون تاكو باوهر بھينن کە عیسا مهسيحه، كورى خودايى، تاكو بە باوهريان به ناوي ئە و ژياننان ھېبىت.

چ چۈزكىكى هەست بزوئىنه ئەوهى ئەمۇق خوتىندمانه وه! عیسا لە مردن ھەلسايىه وه! يەك لە هەر دوزمنە گەورەكانى مروقى بەزاند: مردن. گۆر نەيتوانى رايگرى. لە سىيەم پۈزىدا عیسا ھاتە دەرەوه لە گۆرەكى. تەنها كفنهكە مابۇوهو لە جىگايەي لاشە عیسا لىي بولۇ. پەرورەدگار عیسا بە جەستەيەكى شىڭداروھ ھەلسايىه وه وەك ئە و جەستەيەي ھەممو كەس پۈزىلە بەرەن بەدەستى دىئنى ئەگەر باوهر پى بىنن! لە بەر ئە و نووسراوى پىرۇز دەفرمۇي: (لە راستىدا مهسيح لەنۇ مەردووان ھەلسايىه و بۇوه نۇبرەي نووسراوان).^{۳۲} جا چۈن مردن بەھۆي مروقىك بولۇ، ھەلسانه وھى مەردوانىش بەھۆي مروقىكە. هەرۋەھا چۈن ھەممو لە ئادەمدا دەمرن، بە ھەمان شىيە ھەممو لە مهسيحدا زىندۇو دەكىلىنەوە!). (کورنسوس ۱۵: ۲۰-۲۲)

ھەلسانه وھى عیسا سەلمانى كە ئەو ئەو كەسەيە كە دەيفەرمۇو. لە بىرته عیسا فەرمۇو، (منم ھەلسانه وھ و ژيان. ئەوهى باوهرم پى بېھىنەت، ئەگەر بىشمەلىت دەزىيەتە؟) (يۇچەنا ۱۱: ۲۵) عیسا بەلەننى دا ژيانى تاھەتايى بېھەخشى بە ھەممو ئەو كەسانەي باوهرى پى دىئنن، بە لام ئەگەر خۆى مردىنى نەبەزاندایى، چۈن دەيتowanى كەسانى تر بىزگار بکات لە ھېزى مردن و گوناھ دۆزەخ؟

پەنگە نيشانەيەك يارمەتىدەر بىت. مەندالىك لە كەنار دەریا يارى دەكتات. لەنكاو شەپۇلەك لەگەل خۆى دەباتە ناوه راست دەریا. مەندالەكە زۆر ھەول دەدات بگەپىتەوە كەنارەكە بە لام ناتوانى. ئەو مەندالە دەمرىت ئەگەر يەكىكى بىزگارى نەكتات. پىاۋىك لە كەنار دەرياكەيە كەوا مەندالەكە دەبىنېت و ھاوارى بۆ دەكتات، (مەترسى، پۈزگارت دەكەم!) پىاۋەكە مەلۋانى دەكتات بۆ لاي مەندالەكە، بە لام بەداخەوە، شەپۇلەكە زۆر بە ھېزىزە. ھەردووكىيان دەخنەكىن. پىاۋەكە نيازى وابۇو مەندالەكە بىزگار بکات، بە لام ئە و ھېزىزە نەبۇو نيازەكەي جى بە جى بکات. شەپۇلەكە زۆر بە ھېزىز بوبۇي. بە ھەمان شىيە، گويمان لىيە كەسانىكە دەلەن بىزگارى دەرىن و بە خەلکى دەلەن، (شوينم كەون، مەمانەم پى بکەن و دەچنە بەھەشت). پەنگە ئەو كەسانەي بەلەننى وا دەدەن نيازى پاكىيان ھېبىت، بە لام ناتوانن بەلەنە كانىان بە جى بگەيىنن. تەنائەن ناتوانن خۆيان پۈزگار بکەن، لە بەر ئەوهى بى توانان و ناتوانن زالى بن بەسەر ھېزى گوناھ و مردن. ھېزى مردن زۆر بە ھېزىز بۆ ئەوان، و كاتى دەمرن، دەنېزىزىن و جەستەيان لەناؤ گورپا تىكىدەچى و گىانىيان چاوهپۇانى بۆزى دوابى دەبى.

بە لام ئاوا نىيە لەگەل پەرورەدگار عیسا. ئەو ئەو كەسەيە كە بانگى بۆ دەكتات! ھەممو شتىك وەك ئەوهى پېش بىنی كرد بۇوي دا. عیسا وەك قوربانى مرد بۆ ئەوهى گوناھ لاببات، و نىڭرا و لە سىيەم پۈزى لە گۆر ھاتە دەرەوه! ھەرگىز كەس لەنیوان پېغەمبەران نەبۇوه كە بىرىت و بىنېزىرى و پاشان بىتە دەرەوه لە گۆر ھەرگىز دووبىارە بىرىتەوە! بە لام عيسى مەسيح ئاواي كرد! مردن و گورپى بە زاند! ئەو زال بۇو بەسەر گوناھ و شەيتان و مردن و دۆزەخ! و جوانترىن شت لە ھەممو ئەمانه ئەوهى كە ھەركەسىك باوهرى بەم مزگىتىيە بکات دەريارەي مردن و ھەلسانه وھى عيسى مەسيح، ئەوا بەشى دەبى لە شىڭمەندى ئەو تاھەتا! ئەمە ئەوهى كە پەرورەدگار عیسا بانگەوازى بۆ كرد لەپاش ئەوهى كە مردن ھەلسايىه و فەرمۇو، (مەترسە، من يە كەمەن و كۆتايىم، زىندۇوە كەم، مەردوو بۇوم، بە لام ئەوهەتا تاھەتايىه زىندۇوم و كىليلە كانى مردن و جىهانى مەردووانم پىيە!) (ئاشكارىكىن ۱: ۱۷، ۱۸)

خودا عيسى ھەلساندەوە بۆ ژيان، بۆ ئەوهى بى گوومان بىنلىكى دەر و دادوھرى جىهانە كەوا خودا دەست نيشانى كرد. نووسراوه پىرۇزەكان ئەو رادەگەتىنى كاتى دەفرمۇي:

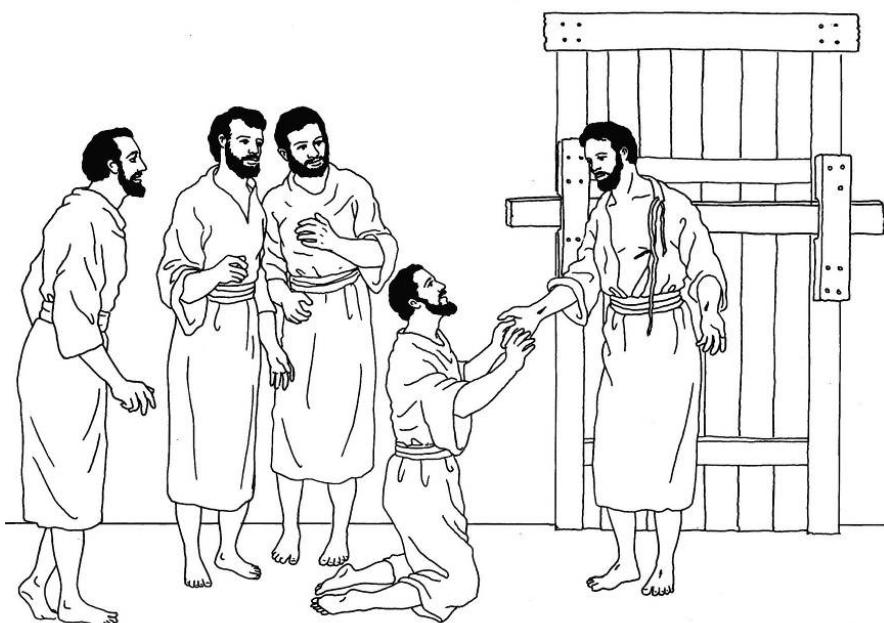
(۱۲) بىچىگە لەو پۈزگاربۇون نىيە، چونكە ناولىكى ديكە لە ژىر ئاسماندا نىيە لەناؤ خەلکدا درايىت، بەوهە پېۋىست بکات پۈزگار بىن...)

چونکه پژیکی داناوه تیاوه دا بهتهمايه به دادپهروهه جیهان حوكم بدات، به پیاویک که دیاری کردووه، به لگهشی به ههمووان داوه که لهنیو مردووان ههليستاندهوه... ئه گهر به دهمت دانت پیانا عیسا خوداوهنه و به دل باوهرت کرد که خودا لهناو مردووان ههليستاندهوه، پزگار دهبيت... هه رکهسیک به ناوی خوداوهنهوه بپاریتهوه پزگاری دهبيت!) (کهداری نیزدراوان ۴: ۱۷، ۱۲: ۲۱ و

(رۆما ۹: ۱۰)

له وانهی داهاتوودا بەردەوام دەبین لە ئینجیل بۆ ئهوهی بىيىن چۆن پەروه ردگار عیسا سەركەوتە ئاسمان لەپاش ئهوهی بۆ ماوهی چل پەۋچۇ قوتابىيەكانى بەدەر كەوت و زۆر بەلگەي پېيانى نىشان دا كەوا لە زياندايە.

دەبا خوداش تواناي بىيىنى ناوه بىكى ئهوهى ئەمە خويىندمانهوه بىتداتى، و ئىوهش بەوردى سەرنجى ئەم ئايىتە بەهن لە ووشەي پېرىزى: (خودا عیسا داي ئاواتا) (ئهوهى لە پېتاوى گوناھه كانمان به گرتىن درا و لە پېتاوى بىتاوانكردنمان ههلىستاندرايوه.) (رۆما ۴: ۲۵)

گرنگترىنى پرسىارەكانى ئەم وانهيه:

۱. بۇچى لهنیو مردووان بەدواى زىندووه كەدا دەگەرلىن ؟
۲. بۇچى نەدەبۈوايە مەسيح ئەم شنانە بچىزلىت و بچىتە ناو شكۈلمەندىيەكەي خۆى ؟
۳. ئەرى كاتى لە رىلگا قىسى بۇ دەكىدىن و نووسراوه كانى بۇمان پۈون دەكىدەوە دلمان لە ناومان دا گىرى نەگرتىبوو ؟
۴. بۇچى شىۋاون ؟ بۇچى گومان دە كەۋىتە دىلان ؟
۵. لەبىرته عیسا فەرمۇسى، (منم هەلسستانەوه و زيان. ئهوهى باوهرم پى بېھىنېت، ئه گەر بشەرىت دەزىتەوە!) ؟ تىكەيشىت ؟
۶. عیسا بەللىنى دا زيانى تاھەتايى بىھەخشى بە هەموو ئەو كەسانەي باوهپى پى دىنن، بەلام ئەگەر خۆى مردىنى نەبەزاندايە، چۆن دەيتوانى كەسانى تر پزگار بىكەت لە هېزى مردن و گوناھ و دۆزەخ ؟